

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-041-4-95>

ПРАКТИЧНІ ПРИЙОМИ ВИКОРИСТАННЯ ПОДКАСТУ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕФЛЮЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗВО

Моргунова Н. С.

*кандидат психологічних наук,
доцент кафедри мовної підготовки
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
м. Харків, Україна*

Семененко І. Є.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри мовної підготовки
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
м. Харків, Україна*

Приходько С. О.

*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова
м. Харків, Україна*

Головною задачею вивчення іноземної мови у немовному ЗВО є формування в студентів здатності та готовності до ділової комунікації, широкого спектру компетенцій як рецептивного, так і репродуктивного характеру, навичок професійно орієнтованого усного і письмового мовлення. Стрімкий розвиток інформаційних технологій уможливує залучення до освітнього процесу унікального і різноманітного контенту, що відкриває нові перспективи для вивчення іноземної мови, дозволяє вирішити багато задач, що пов'язані з інтенсифікацією та оптимізацією освітнього процесу навчання іноземної мови, формуванням комунікативної та мовної компетенцій. Одним із таких засобів, що оптимізують процес вивчення іноземної мови, є подкаст.

Різні аспекти використання технології подкастингу у процесі викладання іноземної мови розглядалися у працях зарубіжних і вітчизняних науковців, таких як О. Бецько, О. Балтін, І. Грітченко, С. Данилюк, Ф. Едірсінгх, Р. Кей, Т. Робб, А. Фокс, В. Фраєр,

С. Хейлесен, Т. Шиян та ін. Але, незважаючи на увагу педагогів, дослідження дидактичного потенціалу соціального сервісу подкасту як засобу інтенсифікації навчального процесу є сьогодні актуальною проблемою методики навчання іноземної мови студентів ЗВО.

Слово «подкаст» (podcast) походить від таких слів: «iPod» і «broadcast» (транслювати, передавати). Оксфордський словник англійської мови визначає подкаст («podcast») як «аудіо– чи відеофайл, що розповсюджується в мережі Інтернет для прослуховування на комп'ютері чи мобільному пристрої, і який є доступним для прослуховування у будь-який зручний для користувача час» [3]. Усі подкасти можна розподілити на три групи: аудіоподкасти, що надають інформацію у вигляді аудіофайлу в форматі MP3; відеоподкасти, у яких інформація подається як відеофайл; скрінкасти, що презентують інформацію у вигляді відеофайлу, в якому за допомогою спеціальної програми на відеозапис накладається аудіодоріжка з коментарями.

Перспективи використання подкастів під час навчання іноземної мови досить широкі: розширення меж навчального середовища (аудиторний і позааудиторний час); можливість вирішення проблеми міжкультурного спілкування та взаємодії за рахунок поширення і обміну файлами-подкастами в мережі Інтернет; зниження рівня психологічних труднощів і подолання мовного бар'єру; наявність додаткової мовної практики тощо [1, с. 24]. Крім того відмітимо, що процес створення власних подкастів сприяє формуванню здатності удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, самостійно здобувати і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, вільно користуватися іноземною мовою як засобом професійного спілкування. Подкаст передбачає можливість розміщення, прослуховування або перегляду аудіо– чи відеофайлів на сервісі подкастів; надає змогу обговорення змісту подкасту в мікроблозі; сприяє розвитку пізнавальних здібностей студентів, умінь навчання у співпраці й самостійній навчальній діяльності.

Викладачеві іноземної мови при відборі змісту навчання необхідно враховувати той факт, що в мережі Інтернет зустрічаються як професійно створені подкасти, так і аматорські аудіоблогі, які значно поступаються в якості пропонованого контенту. Найбільш ефективним способом знайти необхідний подкаст є звернення до директорії подкастів, де можна обрати потрібну категорію і переглянути список подкастів, доступних до завантаження. Найбільш відомим сервером подкастів є YouTube, де кожен зареєстрований користувач може розміщувати свій відеоподкаст, переглядати інші, а також брати участь в обговоренні й коментуванні подкастів в мікроблогах. Також можна

рекомендувати величезну кількість подкастів для вивчення англійської мови, що озвучуються носієм мови або викладачем з багаторічним стажем роботи. Найефективнішими серед них, на наш погляд, є BBC Learning English Podcast та Audio English Podcast. Перевага подкастів BBC Learning English Podcast полягає в тому, що їх тривалість складає всього 6 хвилин, вони легко сприймаються на слух (виразна мова, середній темп).

Власний досвід використання подкастів у викладанні іноземної мови студентам нефілологічних спеціальностей ЗВО дає змогу стверджувати, що при застосуванні цієї технології слід дотримуватися низки умов. Так, відеоматеріал, що використовується викладачем, повинен відповідати рівню знань студентів, бути узгодженим з навчальною темою і матеріалом, що вивчається. Необхідно чітко виділяти головне, істотне; відчувати міру у використанні наочності, демонструвати її поступово і тільки у відповідний момент заняття. Перегляд відеоподкастів повинен бути організований таким чином, щоб усі студенти мали можливість добре бачити/чути матеріал, що демонструється. І, нарешті, пояснення, що даються в ході демонстрації відеоматеріалу, потрібно детально продумати й проробити.

Ефективна схема роботи з навчальними підкастами збігається з технологією роботи з аудіотекстом: прослухати подкаст повністю і спробувати вловити його суть; ще раз прослухати його, паралельно спостерігаючи за текстом на екрані; прочитати текст (скрипт) з екрану; попрацювати з новими словами; знов вдумливо прослухати аудіозапис, паралельно спостерігаючи за текстом на екрані (також корисно буде проговорити матеріал вголос); в останній раз прослухати подкаст без скрипту.

Перед початком роботи з подкастом викладачу обов'язково потрібно визначити цільову групу, рівень знання мови, стиль прослуховування, необхідність редагування матеріалу, вправи, спрямовані на певний вид діяльності, зв'язок з основним навчальним матеріалом. Подкасти повинні бути недовгими (не більше 3-5 хвилин) і відповідати тематиці заняття.

Розглянемо можливі завдання для кожного етапу роботи з подкастом. Перед прослуховуванням або переглядом презентуються ключові слова, про значення яких можна здогадатися або потрібно пояснити їх значення; можна висловити припущення, з якою темою буде пов'язаний текст чи запропонувати скласти асоціограми із ключовим словом, що сприятиме повторенню й узагальненню словникового запасу студентів за певною тематикою. Під час прослуховування можуть бути запропоновані вправи, в яких потрібно,

наприклад, виділити з поданих слів ті, що використовувалися в тексті; доповнити таблицю; обрати або розподілити за змістом ілюстрації; заповнити пропуски у тексті. Після прослуховування тексту студентам пропонується відповісти на питання, сформулювати назви частин тексту чи визначити відповідність висловлювань змісту тексту. На цьому етапі доцільним є використання творчих завдань, таких, як продовжити історію, скласти питання до тексту, порівняти їх з питаннями партнера і розіграти інтерв'ю, придумати і розповісти подібну історію та ін.

Наведемо примірний алгоритм роботи з подкастами, що спрямовані на розвиток говоріння і аудіювання. На початку роботи з подкастами викладач повинен пояснити студентам мету і завдання проекту, ознайомити їх із правилами роботи з платформою сервісу подкастів, де буде здійснюватися їх розміщення і мережева взаємодія студентів і викладача. Викладачу потрібно пояснити студентам, у чому буде полягати їх навчальна діяльність, визначити алгоритм роботи з подкастом, установити критерії оцінки участі студентів у цьому виді навчальної діяльності. На основному етапі процесу відбувається вибір теми і створення студентами тексту подкаста. Студентам пропонується підготувати текст виступу (подкаста), де кожен з учасників може презентувати себе. Викладач здійснює моніторинг самостійної діяльності студентів, допомагаючи їм у підготовці граматично і лексично грамотного тексту виступу. Далі відбувається запис подкасту кожним студентом. Створені і розміщені на сервісі подкасти прослуховуються (переглядаються) викладачем і студентами у позанавчальний час. Усім студентам пропонується взяти участь у мережевому обговоренні подкаста, тобто розміщені у мікроблозі відгуку чи коментарю стосовно змісту й/чи структури подкаста. Потім викладач організовує загальну дискусію та аналіз подкастів. На заключному етапі відбувається самооцінка виконаної роботи, де студенти повинні визначити, наскільки їм вдалося розкрити суть проблеми, обміркувати труднощі, що виникли у процесі реалізації проекту, висунути пропозиції щодо покращення подальшої роботи. Наприкінці роботи викладач оцінює діяльність студентів відповідно до раніше обговорених критеріїв. Запропонований алгоритм дій студентів і викладача передбачає, що досить великий обсяг навчальної діяльності здійснюється студентами самостійно. Це дає змогу стверджувати, що, поряд із формуванням у студентів іншомовної комунікативної компетенції, ця методика спрямована й на розвиток їхніх умінь самостійної навчальної діяльності, навчання мови за індивідуальною траєкторією.

Подкаст як медіаносій є важливим технічним засобом навчання іноземної мови, тому що дозволяє вирішувати комплексні завдання іншомовної освіти, сприяє розвитку всіх компонентів іншомовної комунікативної компетенції студентів.

Література:

1. Грицик Н.В. Технологія подкастинг у викладанні іноземної мови (за професійним спрямуванням). *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки*. 2015. Вип. 124. С. 24-26.
2. Heilesen S.B. What is the academic efficacy of podcasting? *Computers & Education*. 2010. Vol. 55, P. 1063-1068.
3. Oxford English Dictionary. URL: <http://www.oed.com>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-041-4-96>

THE FIRST STEPS ON THE TRANSITION WAY TO A NEW EDUCATIONAL MODEL

Muravyova I. O.

*Senior Lecturer at the Department of Mechanical Engineering
Odesa State Academy of Civil Engineering and Architecture
Odesa, Ukraine*

Maryanko Y. H.

*Ph. D.,
Associate Professor at the Department of Foreign Languages
Odesa State Academy of Civil Engineering and Architecture
Odesa, Ukraine*

Osadchaya A. O.

*Master Degree
National University «Odessa Law Academy»
Odesa, Ukraine*

The modern policy in the field of higher education in Ukraine determines the strategic guidelines for vocational education aimed at the needs of society and future employers regarding the high quality of training of university graduates. Now the main goal is to substantiate the necessity